

Manuel Muñoz

DE D'EL I IRO

Pasqua Militar

Magradaria enormement no parlar aquesta setmana d'un assumpte tan complicat i relliscós com és la polèmica al voltant de l'autodeterminació dels pobles. Em sembla, però, que no hi ha més remei que parlar-ne, especialment perquè ja tothom, inclosos alguns capitans generals, ha dit la seua. La qüestió de fons és la sobirania dels pobles —basc o català, per exemple— que la Constitució espanyola no reconeix, encara que preveu explícitament les vies que poden utilitzar les «nacionalitats i regions» per tal d'accedir a quotes d'autogovern relatiu. La Constitució reconeix la sobirania del poble espanyol com a conjunt, no de cadascuna de les «nacionalitats i regions». Tot i això, també és cert que ni la Constitució ni els estatuts d'autonomia són normes fixes i invariables. Per contra, hi ha uns mecanismes clars de canvi previstos segons hipotètics canvis d'opinió dels votants reflectits en el Parlament espanyol.

A partir d'aquesta complexa realitat legal que no preveu el dret d'autodeterminació però no l'exclou definitivament s'ha muntat des de fa ja algunes setmanes una picabaralla important on cada partit intenta defensar, amb models diferents per a expressar l'autodeterminació, els seus interessos electorals. Així, Jordi Pujol ha acabat dient que autodeterminació sí, però no per a gastar-la; Euskadiko Ezkerra i el PNB

de Xabier Arzalluz, diuen que autodeterminació però amb estatut d'autonomia; Eusko Alkartasuna, el partit de Carlos Garaikoetxea, parlà de dret d'autodeterminació que els ciutadans han de poder exercir «sobiranament sense cap limitació externa», i Herri Batasuna diu que la negació del dret d'autodeterminació «per part de l'estat és una imposició violenta que engendra enfrontament i, en canvi, el seu reconeixement és el camí per a trobar una solució negociada el contenciós Euskadi-Estat».

L'autodeterminació, doncs, és a la carta. La postura contrària és uniforme i es pot resumir així: no a l'autodeterminació. Aquest és el sentit de les paraules del rei en el missatge de Nadal, de les paraules de Felipe González, amb motiu de la Pasqua Militar, i de les afirmacions de tres capitans generals: José Luis Carrasco Lanzos, Andrés Cassinello i Francisco Martínez Pariente. Felipe González, coherent amb la tradició del seu partit, insisití en el fet que mentre el PSOE pugui evitar-ho, la Constitució espanyola no es canviarà per a reconèixer l'autodeterminació dels pobles de l'estat. Pel que fa als capitans generals, feren variacions sobre el tema de la indissoluble unitat d'Espanya, tocant pel rei la nit de Nadal. Carrasco Lanzos recordà que la Constitució obliga l'exèrcit a defensar per les armes la unitat d'Espanya. I no cal dir que té raó.

Pena de mort

I mentre els militars invoquen una mena de guerra santa per a defensar l'indissoluble unitat d'Espanya, el Centre Democràtic i Social de l'ex-president Adolfo Suárez presenta una proposició

de llei al Senat per a fer desaparèixer la pena de mort de la legislació espanyola, fins i tot «en temps de guerra», que és l'únic cas en què està autoritzada per la Constitució, però no imposa-

da per aquesta norma. El CDS pretén una reforma del Codi Penal Militar, de la Llei Processal Militar i de la Llei de Jurisdicció Militar. Està bé desterrar la pena de mort, no cal dir-ho, però també és cert que les intencions del CDS en aquest cas semblen ser sols d'oportunisme, en la línia del radicalisme buit de les darreres campanyes electorals.

Caldria preguntar per què la desapareguda UCE d'Adolfo Suárez i Agustín Rodríguez Sahagún volgué aquesta referència ara de la legislació militar.

Però si el CDS és oportunista en pro-

posar la supressió de la pena de mort, el govern del PSOE també ho és.

Condemna dignament, davant la postura vergonyosa de la resta de membres de la Comunitat Europea, la invasió militar de Panamà pels Estats Units. Però al mateix temps concedeix un crèdit de 30 milions de dòlars a la Xina, malgrat

l'acord contrari als projectes de cooperació amb Xina acordat pels països de la CE. I també ha suspès el govern espanyol la reducció de compres de carbó al govern racista de Sud-àfrica promesa el passat mes de juny.

La lluita pel poder

Les econòmiques, com sempre, estan per damunt de les ideològiques. Ja ho digué Marx, pobret oblidat a hores d'ara. A Espanya, és a dir, a Madrid, no sols es parla d'autodeterminació, sinó també de diners. Els sindicats parlen amb el govern d'una banda i amb la patronal, de l'altra. I sembla que hi ha camí per a l'acord. Més difícil serà que el PSOE i al UGT tornen al matrimoni feliç que formaven abans. Els conflictes no ixen d'ací. El conflictes, la guerra —no se sap si amb pena de mort o sense— es desenvolupa dins dels òrgans de direcció del Banco Bilbao Vizcaya, després de la fulminant malaltia que posà fi a la vida del copresident Pedro Toledo, futur president del banc re-

sultant de la fusió dels antics Bilbao i Vizcaya. José Àngel Sánchez Asiaín, ex-president del Bilbao i copresident del BBV en el moment de la mort de Toledo, assumeix la presidència única de la societat per tal de permetre un acord sobre la direcció definitiva del banc. Sánchez Asiaín ha insistit que quan arribe l'acord, que sembla bastant difícil d'assolir, presentarà la dimissió del càrrec.

Apassionant, sens dubte, però amb menys color que les històries dels Albertos i les Koplowitz o de Miguel Boyer i Isabel Preysler. No hi ha amor en la batalla del BBV, sembla que tot siga odi i dura lluita pel poder entre homes, sense tan sols uns faldilla que alegre una mica el panorama.

La Meseta verda

Al País Basc es parla d'autodeterminació, a Madrid d'indissoluble unitat d'Espanya. Però a Madrid plou i a Bilbao no gaire. El fenomen meteorològic d'enguany, que ha canviat les pluges de lloc dins de la península és no sols curiós, sinó també preocupant. Des del dia 2 de gener les restriccions d'aigua a Bilbao i a Vitòria són de 12 hores al dia. Potser mai no s'ha patit al País Valencià una situació tan preocupant, malgrat les

importants guerres de l'aigua a la Marina. A Bilbao no tenen aigua per a beure i a Madrid fa quasi tres mesos que plou un dia sí i un altre també. Els camps de La Manxa semblen praderes angleses i les muntanyes basques han perdut el seu característic color verd. Tothom lamenta la situació —pel que fa al País Basc, és clar— i ningú gosa parlar del fons de la qüestió: la responsabilitat humana en els canvis meteorològics.